

EUROPESE COMMISSIE
DIRECTORAAT-GENERAAL ENERGIE

Directoraat D – Nucleaire Energie, Veiligheid en ITER
D.3 – Stralingsbescherming en Nucleaire Veiligheid

**Voornaamste conclusies van de verificatie uit hoofde van artikel 35 door de
Commissie**

BELGIË

**Lozings- en omgevingscontroles bij de kerncentrale van Tihange en het
nationale netwerk voor monitoring van de omgevingsradioactiviteit in
de nabijheid daarvan**

Data: 14 – 17 november 2016

Verificatieteam De heer V. Tanner
De heer A. Ozols

Referentie BE 16-05

INLEIDING

Op gronde van artikel 35 van het Euratom-Verdrag moeten alle lidstaten de nodige installaties oprichten om een voortdurende monitoring uit te oefenen van de radioactiviteit van de lucht, het water en de bodem, evenals om controle uit te oefenen op de inachtneming van de basisnormen inzake veiligheid¹.

In artikel 35 is ook bepaald dat de Europese Commissie (EC) recht heeft op toegang tot zulke controle-installaties, zodat zij de werking en de doeltreffendheid ervan kan nagaan.

De eenheid Stralingsbescherming en Nucleaire Veiligheid (ENER D.3) van het directoraat-generaal Energie (DG ENER) van de Europese Commissie is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze verificaties.

Het belangrijkste doel van verificaties krachtens artikel 35 van het Euratom-Verdrag is een onafhankelijke beoordeling te geven van de adequaatheid van de monitoringsinstallaties voor:

- vloeibare en gasvormige lozingen van radioactiviteit van een site in het milieu (en de controle daarop);
- de omgevingsradioactiviteit op de site en in het mariene, terrestrische en aquatische milieu rond de site, voor alle relevante wegen;
- de omgevingsradioactiviteit op het grondgebied van de lidstaat.

Voor de doeleinden van deze verificatie heeft een verificatieteam van DG ENER van 14 tot en met 17 november 2016 een bezoek gebracht aan België. Deze missie had betrekking op:

- de controle van de radioactiviteit in vloeibare en gasvormige lozingen van de kerncentrale van Tihange;
- het programma voor de controle op de omgevingsradioactiviteit en activiteiten in de nabijheid van de kerncentrale in Tihange, waaronder bemonsterings- en monitoringsystemen, analysemethoden, aspecten van kwaliteitsborging en -bewaking, verslaglegging, enz.;
- het “doormeten” van laboratoria, met name de infrastructuur, de analysemethoden, aspecten van kwaliteitsborging en -bewaking, alsmede verslaglegging.

In dit document wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste conclusies van het verificatieteam betreffende relevante aspecten van de milieubewaking en de bijbehorende aanbevelingen. Meer gedetailleerde informatie inzake de verificatie is te vinden in het technisch verslag (TR) van de verificatie.

BELANGRIJKSTE CONCLUSIES

Alle controles die door het verificatieteam waren gepland, zijn succesvol afgerond. In dit opzicht was de door de Belgische autoriteiten voorafgaand aan het bezoek verstrekte informatie nuttig, evenals de aanvullende documentatie die tijdens en na de verificatieactiviteiten werd gegeven.

- (1) De uitgevoerde verificatieactiviteiten hebben aangetoond dat de installaties voor de voortdurende controle van de radioactiviteit in de lucht, het water en de bodem in België toereikend zijn. De diensten van de Commissie konden de werking en efficiëntie van een representatief deel van deze installaties verifiëren.

¹ Richtlijn 96/29/Euratom van de Raad van 13 mei 1996 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming van de gezondheid der bevolking en der werkers tegen de aan ioniserende straling verbonden gevaren (PB L 159 van 29/06/1996), die zal worden vervangen door Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling, en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom en 2003/122/Euratom (PB L 13 van 17.1.2014, blz. 1).

- (2) De uitgevoerde verificatieactiviteiten hebben aangetoond dat de installaties voor de voortdurende controle van de radioactiviteit in de lucht, het water en de bodem op en rond de site van de kerncentrale van Tihange toereikend zijn. De Commissie kon de werking en efficiëntie van een representatief deel van deze installaties verifiëren.
- (3) De uitgevoerde verificatieactiviteiten hebben aangetoond dat de installaties voor de voortdurende controle van de radioactiviteit in de gasvormige en vloeibare lozingen op de site van de kerncentrale van Tihange toereikend zijn. De Commissie kon de werking en de doeltreffendheid van deze installaties nagaan.
- (4) Er zijn enkele technische aanbevelingen geformuleerd, met name de volgende:
 - a. Met betrekking tot het toezicht op de radioactieve gasvormige lozingen van Tihange eenheid 2 (hoofdstuk 8.3 van het technisch verslag) beveelt het verificatieteam aan te voorzien in een interlock-systeem ter voorkoming van accidentele lozing van tanks, en stelt het voor de duidelijkheid van het etiketteringssysteem van de gasopslagtank te verbeteren.
 - b. Met betrekking tot de bemonstering van de atmosferische afzetting dichtbij het TELERAD-station IMA/T01 (punt 8.6.3 van het technische verslag), beveelt het verificatieteam aan de representativiteit van de steekproef te evalueren.

Ondanks deze aanbevelingen zijn de geverifieerde delen van het lozingscontrolesysteem van de kerncentrale van Tihange, de faciliteiten voor milieubewaking op de site en het nationale controlesysteem voor omgevingsradioactiviteit nabij de centrale in overeenstemming met de bepalingen van artikel 35 van het Euratom-Verdrag.

- (5) De gedetailleerde bevindingen van de verificatie en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen zijn samengevoegd in het "technisch verslag" dat naar de Belgische bevoegde overheid werd gestuurd via de Permanente Vertegenwoordiger van het Koninkrijk België bij de Europese Unie.
- (6) De diensten van de Commissie willen voor het einde van 2017 een verslag tegemoetzien over de uitvoering van de aanbevelingen door de Belgische autoriteiten en over eventuele belangrijke wijzigingen in de opzet van de controlesystemen. Op basis van dit verslag zal de Commissie nagaan of een follow-upverificatie nodig is.
- (7) Tot slot wil het verificatieteam zijn erkentelijkheid betuigen voor de uitstekende samenwerking met alle betrokkenen bij de door het team uitgevoerde activiteiten.

V. Tanner

Teamleider